

ציבור וציבוריות בעידן שיתופי

סמינר לתואר ראשון, שנה"ל תשע"ה 5-2014
יום ג', 14-16
ד"ר מיכל גבעוני mgivoni@post.bgu.ac.il

בעידן שבו הציבור נישא על נס ככוח פוליטי מבוזר וחוצה גבולות שנוסך חיים חדשים בפעולה הדמוקרטית, ושבו טכנולוגיות חדשות פותחות בפני ציבורים שונים ערוצים מבוטחים למעורבות ולעשייה שיתופית, מושג הציבור נדמה כמושג מרכזי וקרדינלי מתמיד למחשבה הפוליטית אך גם כמושג מעורפל וחמקמק למדי. על רקע העדנה לה זוכה המושג בהגות ובפרקטיקה הפוליטיות בשנים האחרונות, הסמינר יבקש להחדד, לפתח ולבחון באופן ביקורתי את מושג הציבור ומושגים נוספים המשיקים לו. הפגישות יוקדשו לדיון בפרקים נבחרים מספרי מפתח מתחום ההגות הפוליטית, לניתוח מחקרים מתחומי ידע אחרים כגון סוציולוגיה, אנתרופולוגיה ולימודי טכנולוגיה ומדע ולדיון בניתוחי מקרה. לצד התודעות למושג הציבור עצמו מכמה נקודות מבט תיאורטיות, נבקש לעמוד על מכלול ההשלכות הפוליטיות של אידיאלים ליברליים כמו פומביות ושקיפות ולבחון מקרוב אילו הוויות ציבוריות נוצרות כיום באמצעות טכנולוגיות ומדיות חדשות של שיתוף ציבור, של פעולה ציבורית ושל השתתפות ציבורית. הסמינר יתנהל כקבוצת קריאה ויתבסס על השתתפות פעילה של הסטודנטים/ות. בהתאם לכך, במסגרת מטלות הקורס יושם דגש מיוחד על כתיבת דו"חות קריאה לכל אורך השנה.

מטלות הקורס

- 1) השתתפות פעילה במפגשים – חובה.
- 2) קריאת כל חומרי הקריאה המחייבים לקראת כל מפגש. כל חומרי הקריאה מצויים באתר הקורס. הדיונים במפגשים יניחו היכרות טובה עם חומרי הקריאה וכדי להתכונן לקראתם ולהפיק מהם את המירב מומלץ, לאחר הקריאה האינדיבידואלית של הטקסטים המחייבים, לדון בטקסטים בזוגות או בקבוצות קטנות.
- 3) הגשת 10 דו"חות קריאה במהלך השנה על טקסטים לפי בחירתכם/ן. הדו"חות ישלחו באמצעות האימייל עד לשעה 21:00 בערב המפגש ועותק מודפס שלהם יוגש במפגש עצמו. לא ניתן להגיש יותר מדו"ח אחד למפגש; לא ניתן להגיש דו"ח על טקסט שהוצג בכיתה (כמפורט במטלה הבאה). בכתיבת הדו"חות, יש להתייחס אליהם כסיכום של הפרקים או המאמרים שקראתם/ן המיועד לקהל קוראים/ות שאינו מצוי בחומר. דמיינו שאתם/ן נדרשים/ת לכתוב ערך לוויקיפדיה המבאר את הטקסט באופן המציג גם את נקודת המבט ואת המחשבות שלכם/ן עליו. הדו"חות יכללו התייחסות לשאלות העקרוניות שהטקסט מעלה, סיכום קצר של הטענות המרכזיות המובאות בו, דיון קצר בדוגמאות רלוונטיות ופרשנות או ביקורת משל עצמכם/ן. הגשת כל דו"חות הקריאה מהווה תנאי לקבלת ציון בסמינר. מתוך עשרת הדו"חות המחייבים יוגשו שישה דו"חות שלא ינתן עליהם ציון באורך מקסימלי של עמוד אחד וכן ארבעה דו"חות שעליהם ינתן ציון באורך מקסימלי של שני עמודים. בחירת טקסטים שעליהם יוגשו הדו"חות ובחירת הדו"חות שעליהם ינתן ציון תיעשה ע"י הסטודנטים/ות. דו"ח המוגש לשם קבלת ציון יסומן כך עם הגשתו. הציון הכולל על ארבעת דו"חות הקריאה שידורגו יהווה 20% מהציון הסופי.

(4) שתי הצגות קצרות בכיתה של חומר הקריאה המחייב לקראת המפגש (כ-15 דקות) – 10% מהציון הסופי. הפרזנטציות יוכנו ויערכו בזוגות כך ששני המציגים/ות יתייחסו לכלל חומרי הקריאה וידונו, במידת האפשר, בנקודות המבט השונות שלהם/ן ביחס אליהם.

(5) הגשת הצעה לעבודה מסכמת (בהיקף של עמוד או שניים) עד ל-12.4.2014.

(6) הצגת העבודה המסכמת בכיתה (כ-15 דקות)

(7) הגשת עבודה מסכמת (בהיקף של 5000 מילה) – 70% מהציון הסופי. העבודות יעסקו בשני הוגים/ות או בשני נושאים שנדונו במהלך הסמינר וירחיבו את הדיון שמסתמן בהם במושג הציבור ובשאלות הקשורות אליו אל מעבר לנאמר במפגשים.

שעת קבלה: יום ג', 11-12, בתיאום מראש.

תוכנית המפגשים*

1. מבוא

Cathy N. Davidson, "Why Higher Education Demands a Paradigm Shift," *Public Culture* 26 (1) (2014): 3-11. (or the future of thinking)

Christopher M. Kelty, "From Participation to Power," in *The Participatory Cultures Handbook*, eds. Aaron Delwiche and Jennifer Jacobs Henderson (Routledge, 2013): 22-31.

Sophia B. Liu and Jen Ziemke, "From Cultures of Participation to the Rise of Crisis Mapping in a Networked World," in *The Participatory Cultures Handbook*, eds. Aaron Delwiche and Jennifer Jacobs Henderson (Routledge, 2013): 185-196.

Series of interviews in *Participation Now: Meet the Practitioners*:

<https://www.opendemocracy.net/participation-now-tags/meet-practitioners>

2. ציבור וציבוריות: קריאות יסוד

הזווית הפרגמטיסטית

Walter Lippman, *The Phantom Public* (1927), excerpts.

John Dewey, *The Public and Its Problems: An Essay in Political Inquiry* (1927), excerpts.

Michel Callon, Pierre Lascoumes, and Yannick Barthe, *Acting in an Uncertain World: An Essay on Technical Democracy* (MIT Press: 2009): 1-36.

Sarah J. Whatmore and Catharina Landström, "Flood apprentices: an exercise in making things public," *Economy and Society* 40, no. 4 (2011): 582-610.

הזווית הרפובליקנית

חנה ארנדט, המצב האנושי (הקיבוץ המאוחד, 2013 [1958]): 109-51, 208-246.

Richard Sennett, *The Fall of Public Man* (Knopf, 1977): Chs. 1, 4, 6, 10.

Dana Villa, "Theatricality and the public realm," *Politics, philosophy, terror: Essays on the thought of Hannah Arendt* (1999): 128-155.

---

* הרשימה כוללת קריאת חובה וקריאת רשות כאחד. חומר הקריאה המחייב יקבע לקראת כל שיעור.

Hanna Pitkin, "Justice: On relating private and public," *Political theory* 9.3 (1981): 327-352.

הזווית הליברלית-שיחנית

Jürgen Habermas, *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society* (The MIT Press, 1991): pp. 1-88.

Nancy Fraser, "Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy," in Craig Calhoun (ed.) *Habermas and the Public Sphere* (Cambridge, MA: MIT Press, 1992), 109-142.

Geoff Eley, "Nations, Publics, and Political Cultures: Placing Habermas in the Nineteenth Century," in Calhoun (ed.), *Habermas and the Public Sphere* (1992), 289-339.

Yochai Benkler, *The Wealth of Networks. How Social Production Transforms Markets and Freedom* (Yale University Press, 2006): 212-272.

James Bohman, *Democracy across borders* (MIT Press, 2007), Chapter 2.

Adam Fish, *The Public Sphere of Occupy Wall Street* (October 2011):

<http://recursivepublic.net/the-public-sphere-of-occupy-wall-street/>

3. מעבר לספירה הציבורית: מיני ציבורים

ציבורים שכנגד

Michael Warner, *Publics and Counterpublics* *Public culture* 14 (1) (2002): 49-90.

Erik Doxtader, "In the Name of Reconciliation." In *Counterpublics and the State* (2001), 59-85.

ערב רב וציבורים דיגיטליים

Michael Hardt and Antonio Negri, *Multitude. War and Democracy in the Age of Empire* (Penguin Press, 2004): preface; ch. 2.3.

Christopher Kelty, *Two Bits. The Cultural Significance of Free Software* (Duke University Press, 2008): ch. 1.

Anonymous: *How We Changed the World 2014*:

<http://www.youtube.com/watch?v=Meo7VR7fHnQ>

ציבוריים מטריאליים

Bruno Latour, "From Realpolitik to Dingpolitik, or How to Make Things Public," Introduction to *Making Things Public*, eds. Bruno Latour and Peter Weibel (2005).

Noortje Marres, *Material Participation: Technology, the Environment and Everyday Publics* (Palgrave Macmillan, 2012): Chapters 1, 3, 5.

Public Lab website: <http://publiclab.org>

Sukhdev Johal, John Law and Karel Williams, "From publics to congregations? GDP and its others," *CRESC Working Paper Series* 136 (May 2014).

4. ציבוריות במבט ביקורתי

ביקורת אידיאל הפומביות

Jodi Dean, *Publicity's Secret. How Technoculture Capitalizes on Democracy* (Cornell University Press, 2002): 15-46.

Thomas Keenan, "Publicity and Indifference," *PMLA* 117 (1) Jan. 2002: 104-116.

Leshu Torchin, *Creating the Witness: Documenting Genocide on Film, Video, and the Internet* (University of Minnesota Press, 2012): Chapter 5.

Erol Morris, *Standard Operating Procedure* (Documentary film)

ביקורת פמיניסטית

Iris Marion Young, *Justice and the Politics of Difference* (Princeton University Press, 1990): ch. 4.

Joan Landes, *Women and the Public Sphere in the Age of the French Revolution* (Ithaca: Cornell University Press, 1988): ch. 2.

השתתפות ציבורית ומשילות

Andrew Barry, *Material Politics: Disputes Along the Pipeline* (John Wiley & Sons, 2013): ch. 5.

Alison Mohr, Sujatha Raman, Beverley Gibbs, *Which publics? When? Exploring the policy potential of involving different publics in dialogue around science and technology* (2013).

Carlo Caduff, "Public prophylaxis: Pandemic influenza, pharmaceutical prevention and participatory governance," *BioSocieties* 5(2):199-218.

David Chandler, *Resilience: The Governance of Complexity*, ch. 8.